

ในปัจจุบันพบว่า เด็กในระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเพิ่มมากขึ้น เมื่อเทียบกับในสมัยก่อน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากอิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก ความบีบคั้นทางสังคมและเศรษฐกิจจึงมีผลทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่เป็นปัญหาในระดับประถมศึกษานั้นมีมากมาย สิรินา เล็บครุฑ¹ ได้ศึกษาปัญหาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยออกแบบสอบถามไปยังนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ. สูงของวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ออกฝึกสอนในเทอมที่ 1 และเทอมที่ 2 ของปีการศึกษา 2516 ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างพบในระดับประถมศึกษา มีจำนวน 102 ปัญหา ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่ตั้งใจเรียน ร่องลงมาคือ ปัญหาถ้าวร้าวรังแกเพื่อน เรียนอ่อน ขวนเพื่อนคุยในชั้นเรียน พูดหยาบคาย แหย่เพื่อน ไม่ทำแบบฝึกหัด ไม่เคารพครู และชอบเอะอะโวยวายในห้องเรียน เป็นต้น

สำเร้ง บุญเรืองรัตน์² ได้รายงานผลการวิจัยของศูนย์อินโนเทค (Innotech Center) เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนระดับประถมและมัธยม ตลอดจนการแก้ปัญหาเหล่านั้นของครูในกลุ่มประเทศซีมีโอ (SEAMEO) ซึ่งประกอบด้วย อินโดนีเซีย เขมร ลาว

¹ สิรินา เล็บครุฑ, "การศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาระดับ ป.กศ.สูง ที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อให้ฝึกสอนนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหาออกฝึกสอน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2517), หน้า 33.

² สำเร้ง บุญเรืองรัตน์, "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน," ศูนย์ศึกษา 2 (ตุลาคม - ธันวาคม 2515) : 112 - 116.

มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นครู
ในระดับประถมและมัธยม ที่มีอยู่ทั้งในเมืองและชนบท เป็นครูประถม 70 โรง แต่ละประเทศ
เลือกโรงเรียนมา 10 โรง ยกเว้นลาวมีเพียง 6 โรง และเขมรมีเพียง 4 โรง เท่านั้น
แต่ละโรงใช้ครู 3 คน จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่พบมากในระดับประถมของประเทศไทย
ได้แก่ เด็กแสดงอาการไม่สุภาพ ไม่เคารพครู หนีโรงเรียน เรียนหนังสือไม่ตั้งใจ รบกวนชั้นขณะ-
สอน ผู้บริหารเปรียบเทียบข้อบังคับของโรงเรียนและแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตามลำดับ

เมื่อเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาขึ้นในโรงเรียน หน้าที่ที่จำเป็นอย่างหนึ่งของครูก็คือ
การแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น เพราะครูเป็นตัวจักรที่สำคัญของสังคมที่จะคอยชี้แนะความ
ประพฤติของสมาชิกรุ่นเยาว์ในสังคมให้มีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม ดังที่ อีตันและคณะ¹
(Eaton and et al.) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม ซึ่งควร
ควบคุมแก้ไข และป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน ช่วยวางแนวทางให้นักเรียนมี
การปรับปรุงตัวที่ดีขึ้นจะทำให้สามารถ ลดจำนวนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในด้านความประพฤติ
ของนักเรียนได้

ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ครูอาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ ได้หลายแบบ
แต่ในปัจจุบันได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification)
มาใช้ ซึ่งมีจะนิยมใช้ภาวะทั้ง 3 ประการดังนี้คือ การให้แรงเสริม (Reinforcement)
การลงโทษ (Punishment) และการหยุดให้แรงเสริมของพฤติกรรม² (Extinction)

¹ Merrill T. Eaton and et al., "Problem Behavior in School,"
The Journal of Educational Psychology 47 (October 1956) : 350.

² นรินทร์ อิมเพิ่มพูล, "การสำรวจวิธีการที่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัด-
นครปฐม ใช้ในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนตามการรับรู้ของครู" (วิทยานิพนธ์-
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า

ในภาวะทั้ง 3 นี้ นักจิตวิทยาหลายท่านเห็นว่า การลงโทษเป็นวิธีที่ไม่เหมาะสมในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เพราะการลงโทษเป็นการระงับพฤติกรรมเพียงชั่วคราวเท่านั้น แต่เมื่อหยุดการลงโทษ พฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นจะปรากฏขึ้นมาอีก นอกจากนี้แล้ว การลงโทษก่อให้เกิดผลเสียหลายมากกว่าผลดี ดังเช่น มูเลย์¹ ได้กล่าวว่า การลงโทษเป็นการทำลายศรัทธาและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในแง่ที่ว่า ครูทำลายความมั่นใจของเด็ก ซึ่งทำให้เกิดผลในด้านการพัฒนาการของเด็กด้วย ถึงแม้ว่าการลงโทษจะเป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมซึ่งมีประสิทธิภาพต่ำ² แต่สภาพความเป็นจริงในห้องเรียนปัจจุบัน ครูไทยยังนิยมใช้การลงโทษเป็นเครื่องมือในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กไทย เพราะถือคติโบราณที่ว่า "ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก" และ "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี"³

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการลงโทษเป็นอย่างยิ่ง เพราะการลงโทษต้องทำความความระมัดระวัง สุขุมรอบคอบ และเลือกใช้วิธีที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพทางอารมณ์และจิตใจของเด็กจึงจะเกิดผลดี แต่ถ้าเลือกใช้วิธีที่ไม่เหมาะสมแล้ว จะเป็นการเพิ่มปัญหาให้กับเด็กมากกว่าที่จะลดปัญหา⁴ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจวิธีการปรับพฤติกรรม เฉพาะด้านการลงโทษเพียงภาวะเดียวเท่านั้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรีว่าเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาขึ้นในโรงเรียนแล้ว ครูได้ลงโทษหรือมีความคิดเห็นว่าเป็น

¹ George J. Mouly, Psychology for Effective Teaching, 2d ed. (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1968), p. 234.

² ระวพันธ์ โสมนะพันธุ์, "การลงโทษ," วารสารจิตวิทยา (2515) : 59.

³ จรรยา สุวรรณทัต, "การลงโทษเด็กเพิ่มหรือลดปัญหาในแง่จิตวิทยา," วารสารจิตวิทยา (2515) : 52.

⁴ ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์, "การลงโทษเด็กเป็นการลดหรือเพิ่มปัญหา," วารสารจิตวิทยา (2515) : 66.

ตนควรลงโทษนักเรียนด้วยวิธีใด และมีเหตุผลอย่างไรที่ใช้วิธีการลงโทษแบบนั้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการให้ข้อเสนอแนะด้านการปรับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาให้แก่ครูประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจและเปรียบเทียบวิธีการลงโทษนักเรียนตามความเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี จำนวนตามเพศ วุฒิ ระดับชั้นที่ทำการสอน ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอน

สมมุติฐานของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เห็นได้ว่า ครูที่มีเพศ วุฒิ และประสบการณ์การสอนต่างกันส่วนใหญ่มักมีความคิดเห็นแตกต่างกัน นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า ตัวแปร ระดับชั้นที่ทำการสอน และขนาดของโรงเรียน น่าจะมีอิทธิพลต่อวิธีการลงโทษนักเรียน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในระดับชั้นต่างกัน และในโรงเรียนขนาดต่างกันย่อมแตกต่างกันทำให้ครูใช้วิธีการลงโทษแตกต่างกัน จากแนวความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับวิธีการลงโทษนักเรียนแตกต่างกันตามตัวแปร
ตาม

- ก. เพศชายกับเพศหญิง
- ข. วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีกับวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
- ค. ระดับชั้น ป. 1 -2 ป. 3 -4 และ ป. 5 -6
- ง. โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก
- จ. ประสบการณ์การสอน 1 -5 ปี 6 -10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ปีการศึกษา 2524 จำนวน 372 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้
 - 2.1 ตัวแปรอิสระได้แก่
 - ก. เพศ
 - ข. วุฒิ
 - ค. ระดับชั้นที่ทำการสอน
 - ง. ประสบการณ์การทำงาน
 - จ. ขนาดของโรงเรียน
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ วิธีการลงโทษนักเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรทุก คนพยายามตอบแบบสอบถาม ... สภาพที่แท้จริง
2. สถิติ การวัดและสิ่งแวดล้อมขณะทำการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างประชากรในโรงเรียนแต่ละโรงเรียนเหมือนกัน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ครูประถมศึกษา หมายถึง ครูทุกคนที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 26 โรงเรียน ซึ่งสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี เฉพาะที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เลือกศึกษา จำนวน 372 คน ในปีการศึกษา 2524
2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนประถมศึกษาทั้งชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 26 โรงเรียน ซึ่งสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี ในปีการศึกษา 2524

3. การลงโทษ หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน เพื่อเป็นการระงับหรือยับยั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่าง ๆ อันได้แก่ วิธีต่อไปนี้

3.1 การลงโทษทางกาย หมายถึง การแสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่กระทำแล้วเกิดผลทางกายของเด็ก อาจทำให้เด็กเจ็บปวดหรือเมื่อยล้า เช่น ให้อยืน การตี การให้วิ่งรอบสนาม ให้งานเพิ่ม การหยิก หรือบิด เป็นต้น

3.2 การลงโทษทางวาจา หมายถึง การใช้วาจา เพื่อยุติพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ๆ เช่น ว่ากล่าวตักเตือน การคาดโทษหรือการขู่ การตำหนิ การดูดำ การภาคทัณฑ์ การพูดจาเยาะเย้ย ดากดาง เป็นต้น

3.3 การลงโทษทางสังคม หมายถึง การลงโทษที่ไม่เป็นการลงโทษทางกายและทางวาจา แต่ใช้สังคมเป็นเครื่องมือในการแก้พฤติกรรมที่เป็นปัญหา เช่น การไม่เข้าร่วมกิจกรรม การเพิกเฉยไม่มอง การตัดคะแนนความประพฤติ การไม่ตรวจงานให้ การไม่ให้เพื่อนเล่นด้วย เป็นต้น

3.4 การแก้ปัญหาโดยไม่ลงโทษ หมายถึง การใช้วิธีการอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ 3 วิธีที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่พยายามใช้วิธีการอื่น ๆ เพื่อระงับหรือยับยั้งพฤติกรรมที่เป็นปัญหา อาจได้แก่ การค้นหาสาเหตุ การชี้แจงให้เห็นถูกผิด การแสดงตัวอย่างที่ดี การให้คำปรึกษาหารือ การให้ผู้อื่นช่วยแก้ปัญหา เป็นต้น

4. พฤติกรรมที่เป็นปัญหา หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่แสดงออกทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นไม่ช่วยให้เกิดผลดีต่อกระบวนการเรียนการสอนของครู หรือเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อ กฎ ระเบียบ ขอบบังคับของโรงเรียนหรือของห้องเรียน หรือก่อให้เกิดความเสียหาย หรือเดือดร้อน ทั้งต่อนักเรียนใกล้เคียงและหรือทรัพย์สินสมบัติของโรงเรียน

5. เพศ หมายถึง เพศชาย และเพศหญิง

6. วุฒิ หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรีและตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

7. ระดับชั้นที่ทำการสอน หมายถึง ระดับชั้นที่กลุ่มตัวอย่างประชากรทำการสอน

อยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ ป.1 - 2 ระดับ ป. 3 - 4 ระดับ ป. 5 -6

8. ประสบการณ์ของการเป็นครู หมายถึง ประสบการณ์ในด้านการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ประสบการณ์การสอน 1 -5 ปี ประสบการณ์การสอน 6 - 10 ปี และประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

9. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างประชากรทำการสอนอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ปีการศึกษา 2523) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

9.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 500 คน ขึ้นไป

9.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 200 - 500 คน

9.3 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 200 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงประเภทของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี อันจะเป็นแนวทางในการ เสนอวิธีการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมมากขึ้น
2. ทราบความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี เกี่ยวกับการใช้วิธีการลงโทษนักเรียน เพื่อแก้ปัญหาทางพฤติกรรมและเหตุผลที่ใช้วิธีการลงโทษนั้น ๆ จะช่วยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนและช่วยให้นักเรียนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น